

نهضت آزادی ایران

۱۳۴۰

در مناسک انتخابات ۱۴۰۰ شرکت نمی‌کنیم

بیانیه شماره دو انتخابات ۱۴۰۰

بسمه تعالی

رد صلاحیت گسترده کاندیداها، نفی جمهوریت نظام است و ما همچنان، با امید و صبوری برای «آزادی»، «آزادی انتخابات» و «حاکمیت ملت» تلاش خواهیم کرد.

برگزاری سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری در شرایطی نگران‌کننده پیش می‌رود که نه تنها چشم‌اندازی را برای مشارکت گسترده مردم در انتخابات ۱۴۰۰ نمی‌توان متصور بود، بلکه با رد صلاحیت گسترده و بی‌سابقه عموم داوطلبان طیف‌های گوناگون اصلاح‌طلبان و حتی محافظه‌کاران کمترین امکان گردش دموکراتیک قدرت و اندک روزنه‌ها به حداقل مشارکت مورد انتظار بسته شد و متاثر از تنگ‌نظری‌های متبلور در ساختار قدرت و تصمیم‌سازی شورای نگهبان و تفسیر غیرحقوقی نظارت استصوابی که «حاکمیت ملت» و «امید مردم به اصلاحات» را نشانه رفته است، زمینه نفی «جمهوریت» و گرفتار ماندن در ورطه بحران‌های فزاینده را فراهم می‌سازد.

این سیاست حذفی که پیش از این منجر به اتخاذ و بروز تدابیری شدید در راستای حذف صریح، معنادار و جبرآمیز کاندیداها بالقوه‌ای مانند دکتر محمد جواد ظریف شده و زمینه حضور آگاهی‌بخش داوطلبانی چون سید مصطفی تاجزاده در انتخابات را غیرممکن ساخته بود، در مرحله اعلام صلاحیت‌ها، ابعادی گسترده‌تر پیدا کرد، به طوری که حتی معاون اول دولت مستقر و شخصیت‌های محوری در عالی‌ترین ارکان نظام را نیز از صحنه بیرون راند.

شتاب‌زدگی شورای نگهبان در تغییر قانون انتخابات و وضع شرایطی اعجاب‌آور برای داوطلبان ریاست جمهوری و سپس، رد صلاحیت گسترده نامزدهای شورای شهر و ریاست جمهوری، دلالت بر وجود عزمی مخاطره‌آمیز بر نفی جمهوریت، حذف فرآیندهای اصلاح‌طلبانه، برگزاری مناسک انتخاباتی به شدت برنامه‌ریزی شده و ممانعت از حضور کاندیداهای اصلی اصلاح‌طلبان و یا هر کاندیدایی دارد که در فرآیند قابل پیش‌بینی انتقال قدرت، مانعی در برابر اهداف اراده‌گرایانه و تمامیت‌خواهانه به حساب آید.

نهضت آزادی ایران هشدار می‌دهد که در شرایط کنونی ایران و بحران‌های ناظر بر اقتصاد، امنیت ملی و سیاست خارجی، حاکمیت بیش از هر زمانی در طول چهار دهه گذشته و حتی بیش از ملت و جامعه اصلاح‌طلبی ایران، به بنیان‌های مردم‌سالارانه، حمایت جامعه مدنی و مشارکت حداکثری نیاز دارد. از این رو به جریانات دخیل در این فرآیند پیچیده و برنامه‌ریزی شده، یادآور می‌شود که متاثر از تغییرات کیفی که انقلاب اسلامی در ساختارهای قدرت پدید آورده است، «یک‌دست‌سازی» و مشارکت حداقلی، تحقق حاکمیت یک‌دست (ولو برای کوتاه مدت) و ناامیدی اکثریت مردم از هرگونه روند اصلاحی، نه تنها به تثبیت پایدار قدرت و حل بحران اقتصادی کمکی نمی‌کند، بلکه کیان کشور و بقای نظام را هدف قرار خواهد داد.

نهضت آزادی ایران باور دارد که تکرار تجربه سوء حاکمیت یکپارچه در دولت‌های نهم و دهم که در سایه اهمال متعمدانه و جناحی نهادهای نظارتی، موجب نهادینه شدن اقتصاد رانتی و فساد سیستماتیک شد، ناامیدی فزاینده اکثریت مردم از کلیت فرایندهای اصلاحی و «تهاد انتخابات» را در پی خواهد داشت و در شرایط انباشت مهلک بحران‌های ساختاری کشور، نه تنها راه را بر ترمیم شکاف دولت - ملت می‌بندد، بلکه به تعمیق بازگشت‌ناپذیر آن منتهی می‌شود و دستیابی به وحدت ملی در راستای بازسازی اقتصادی و قرارگیری در مسیر توسعه را غیرممکن می‌سازد.

نهضت آزادی ایران باور دارد که تصمیم‌سازی تنگ‌نظرانه شورای نگهبان قانون اساسی، افزون بر آن که انتخابات ۱۴۰۰ ریاست جمهوری ایران را از معنا تهی ساخته و شان این نهاد را به شورایی برای نگهبانی از منافع جناحی فروکاسته است، پیامی جز انکار جمهوریت، خروج اعضای این شورا از صلاحیت و عدالت و حاصلی جز نفی ظرفیت‌های درون‌زا، مسالمت‌آمیز و قانونی ندارد و در نهایت، از یک سو به یاس و ناامیدی و روندهای خشونت‌آمیز و از سوی دیگر به تضعیف جنبش‌های اصلاح‌طلبانه و مسالمت‌آمیز منجر خواهد شد.

نهضت آزادی ایران در راستای سنت سیاسی خویش با تحریم نهاد انتخابات و کنار نهادن سازوکارهای دموکراتیک موافق نیست و کماکان با تمام قوا در جهت رشد شاخص‌های انتخابات آزاد، سالم و عادلانه و برای دستیابی به دموکراسی و آزادی تلاش خواهد کرد. اما با کمال تاسف، دردمندانه و با ابراز نگرانی شدید اعلام می‌دارد که در شرایط کنونی و وضعیتی که تمامیت‌خواهان و دموکراسی‌ستیزان بر کشور و ملت ایران

تحمیل کرده و «نهاد گران قدر انتخابات» را به مفهومی انتصابی و نمایشی تنزل داده‌اند و در شرایطی که انتخابات با یک کاندیدای اصلی و از پیش تعیین شده، از شاخص‌های حداقلی که از آن به انتخاب بین «بد» و «بدتر» تعبیر می‌شد نیز نازل‌تر و بی‌معناتر شده است، محروم از معرفی نامزدی برای سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری بوده و در این شرایط، امکان مشارکت در چنین انتخاباتی را نخواهد داشت.

نهضت آزادی ایران بنا بر تجربه تاریخی و آموزه شریف قرآنی که می‌فرماید: «ای کسانی که ایمان آورده‌اید، شکیبایی و ایستادگی کنید و دیگران را نیز به شکیبایی و ایستادگی و همبستگی فراخوانید و از خداوند پروا کنید تا رستگار شوید. آل عمران، ۲۰۰ [۱] عدم امکان مشارکت در این انتخابات را پایان کار سیاست‌ورزی اصلاح‌طلبانه نمی‌داند و نیز، متأثر از مشاهدات عینی در عرصه سیاسی کشور که درک ضرورت دموکراسی و زمینه بسط آگاهی عمومی را در مواجهه با انواع استبداد سیاسی و دینی فراگیر ساخته است؛ به گونه‌ای که حتی بسیاری از شخصیت‌ها و نهادهای محافظه‌کاری نیز دریافته‌اند که یگانه شرط بقا، پذیرش حقوق اساسی و حاکمیت مردم است و گریزی از وفاق ملی و اصلاحات ساختاری نیست، همچنان به آینده دموکراسی در ایران امیدوار است.

نهضت آزادی ایران خطاب به ملت شریف و ستم‌دیده و به ویژه جوانان ایران یادآوری می‌کند که در شرایط کنونی و فرآیند بلندمدت گذار به دموکراسی که پیش روی ما قرار دارد، به هیچ میان‌بر یا راه‌حل کوتاه مدتی نمی‌توان اعتماد کرد. بنابراین، مردم بیش از حاکمیت در برابر سرنوشت خویش و نجات ایران مسئول‌اند و باید با امید به توفیق الهی و با توسل به خودسازی و بسط شاخص‌های اصلاحات جامعه‌محور، از بی‌تفاوتی و انفعال و ناامیدی احتراز کرده، به وعده‌های زودرس و واهی دل‌نبندها و در کانون‌های مدنی و صنفی و فرهنگی، شکل و وحدت و همبستگی پیدا کنند و با حضور در جنبش‌های اجتماعی آزادی‌خواهانه و حق‌طلبانه ایران، جامعه مدنی را توان‌مند سازند.

نهضت آزادی ایران

۹ خرداد ۱۴۰۰

۱. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ